

மொழிபெயர்ப்பு கவிதைகளில் காதல் புனைவு

முனைவர்.பீ.லிடியா பிரியதர்சினி

அகிலகம்

முத்துநகர்

பில்லர்சாலை, மதுரை - 19.

முன்னுரை

தமிழல் முதன் முதலில் மொழிபெயர்க்கப்பட்ட ஆங்கில நூல் “ஜான் பனியன்” என்பவர் எழுதிய “பில்கிரிம்ஸ் பிராக்ரஸ்” என்பதாகும். ‘பரதேசியின் மோட்சப் பிரயாணம்’ என்ற பெயரில் எஸ்.பவுல் என்கிற கிறித்தவர் இதனை மொழிபெயர்த்துள்ளார். மூலக்கவிஞன் தனது கவிதைக்குரிய அனுபவ வரையறைகளைத் தேர்வு செய்து கொள்கிறான். மொழிபெயர்ப்பாளனோ அந்த அனுபவ வரையறைகளை மூலத்திலிருந்து பெற்றுக் கவிதை புனைகிறான். மூலக்கவிஞனுக்கு உள்ள சுதந்திரம் மொழிபெயர்ப்பாளனுக்கு இருப்பதில்லை. இந்த சூழலில் மொழிக்கே உரிய ஆக்கப்பண்பு துணை செய்வதோடு மொழிபெயர்க்கும் போது கூடிய மட்டும் மூலக்கவித்துவம் வெளிப்படுவதாக அமையவே முயற்சி செய்கிறான் மொழிபெயர்ப்பாளன் என்கிறார் இளங்கோவன். மூலமொழியிலும் இலக்கு மொழியிலும் ஒரளவு அறிவும் தேர்ச்சியும் மொழிபெயர்ப்பாளனுக்கு அவசியம் தேவை. காதல் கவிதையின் மொழிபெயர்ப்பினை இக்கட்டுரையில் காண்போம்.

இரு உயிர்கள் இணைப்புப் பாலமாக விளங்குவது காதல். புரதி ஒருவரின் காதலை குறித்து, **காதல் காதல் காதல்** போயின் சாதல் சாதல் சாதல் என்ற கவிதை வரியின் ஆழம் பழமையானது போன்றதாக தெரிந்தாலும், காதல் என்றும் புதுமையானது, புதுவிதமானது காதலை குறித்த ஒரு கவிதை நா. முத்துக்குமாரின் வரிகளில்,

“பதின் வயதில் முதன் முறை பேய் பிடித்து ஆட்டுவது!

நதி நீரில் வலை விரித்து விண்மீன்கள் மாட்டுவது!

புதிசென்று புரிந்தாலும் புரியாமல் நெருங்குவது!

ரதி என்றும் ரம்பை என்றும் இராப்பகலாய் புலம்புவது!

எதிரிநேரிலே நெல்லைப்போல் வார்த்தைகள் நிரப்புவது!

எதிரினிலே பார்த்து விட்டால் வழக்கம் போல் சொதப்புவது!

பதில் தெரியாக கேள்வியுடன் பல கடிதம் நீட்டுவது”¹

என்று திரு திருவென முழிப்பது போல் காட்சிப்படுத்துகிறார் கவிஞர். ஆனால் காதல் வந்துவிட்டால் ஒருவனுக்கு ஒன்றும் விளங்காது. பசிக்காது, தூக்கம் வராது, இதற்கு மேல் எப்போதும் கனவுலகிலே மிதப்பது போன்ற தோற்றம் என்கிறார் ந. முத்துக்குமார்.

இதனை அடியொற்றியே மொழிபெயர்ப்புக் கதையான மலையாள கவிதைகளான குஞ்ஞண்ணி கவிதையில்,

அவள் இருந்த போது

என்னுடைய மனதில்

என்றும் எப்போதும் பூக்கள் பூத்திருந்தன

அவள் போனாள்

இப்போதும் என் மனதில்

ஒரு பூ பூத்து நிற்கிறது

ஒரு கறுத்த பூ
அவளுண்டாயிருந்நப்போள்
அன்றே மனஸ்ஸில்
எந்நுப்பொழும் பூக்கள் விரிஞ்ஞிருந்து
அவள்போயி
இப்போழும் என்றே மனஸ்ஸில்
ஒரு பூ விரிஞ்ஞிருந்து
ஒரு கறுத்த பூ

காதலன் ஒருவன் கூறுவது போல் உள்ள கவிதை. அவள் என் மனதில் வந்த பொழுது பூக்கள் பூத்திருந்திருந்தது. அவள் என்னை விட்டுப் போய்விட்டால் என்றால் இப்போம் ஒரு பூ பூத்திருக்கிறது. சோகம் என்னும் கருத்த பூ என்கிறார் கவிஞர் தமிழில் பா.ஆனந்தன்.

“ஓர் அழகியிடம் குளுரைத்தாள்	இவ்வண்ணம்
காதலன் ஒருவன்	ஒரு ஸுந்தரி யோடோம்
சக்தியினான தவத்தினால்	பிறஞ்ஞானனொரு
காமுகள்	
சோகத்தை சுகபோகத்தில் வாழ்ந்தவன்	சோகம்
	சுளோகத்தியாக்கியோன்
கதிரவன் கிழக்கில் உதிக்கின்றான். இது	ஸூர்யன் கிழக்குக்குந்தி
என்னிடம் நீ என்பது போலவே	தென்னில் நீயெந்த
மேற்கில் மறைகின்றான். இது	போலாவ
உன்னிடம் நான் என்பது வோலவும்” ²	படிஞ்ஞாறஸ்தமிழ்க்ருந்து
நனநின்னில் ஞானெந்தபோலெயும்	

சூரியன் கிழக்கில் உதித்தால் நீ என்னிடம் இருப்பது போலவும், மேற்கில் மறைந்தபோது உன்னிடம் நான் இருப்பது போல நினைத்து கொள்ளலாம் என்றும் காதலியின் வலிமையை விளக்குகிறார். காதலன் ஒருவன் கூறுகிறான். காதலியிடம் உன்னை அடைவது கடவுளிடம் உள்ள தெய்வீக தவத்தை அமைந்த சக்தியுள்ள சுலோகம் போன்ற தன்மையை பெறவே வேண்டும் என்பதாக கூறுகிறான். காதலின் வலிமை புனிதம். இவ்வாறு உள்ளதாக கருத்துரைக்கின்றனர்.

சாகித்திய அகடமி பரிசு பெற்ற மலையாள கவிஞரான ஐயப்ப பணிக்கரின் கவிதைகள் காதல் உலாவிருது தெரிகிறது.

“முடித்தாவலில் இருந்து காலின்
விரல் நுனிவரையும்
புல்லரித்தலின் கதைகள் பகர்ந்திடும்
விளையாட்டுத் தோழனே
உனை நினைத்து ஓர் கிளிப்பாட்டு
நான் சிந்திக்கையில்
மண்ணின் களவும் சதியும்
மறைந்து போயிடும், நான்
மனதின் கோணல் மாணலை

மறந்து போவேன்”³

காதலனே உன்னை நினைத்து ஏங்கும் போது நீ கூறிய கதையின் தன்மையை பற்றி யோசிக்கும் போதும், தன்மையை பற்றி யோசிக்கும் போதும், உன்னை நினைத்து நீ கூறிய கிளியின் பாடலை நினைக்கும் போதும்,

இவ்உலகையே மறந்து என்னுள் இருக்கும் சோகங்களையும் மறந்து, தலை முதல் கால் நுனி வரை உன் நினைவிலே உறங்கி போவேன் என்பதாக காதலியின் நினைவாக கூறுகிறார் கவிஞர்.

அண்மைக்கால மலையாள கவிதைகளாவன ‘மிளகுக் கொடிகள்’ கேரளாவின் அற்புத இயற்கை சூழல் கலாச்சார ஆணி வேரில் அமர்ந்து நிமிர்ந்து நிற்கும் கற்பனை வளம் போன்றவை இடம் பெறுவதோடு அல்லாமல் காதலும் இடம் பெறுகிறது.

“பிரார்த்தனை சொல்லி அழித்தான் பௌபோஸ்

வெட்டி முரித்து மூக்குச் சிந்தி

முற்றம் அடைந்து முத்திரம் கழித்து

முற்றம் தாண்டி முருங்கைமரத்தில்

ஆடியில் சற்று நின்று – துணிபோல் கசங்கின்

வானத்தின் கீழ் கூனியமர்ந்து ஆலோசித்தான்

வயது முப்பத்தாறு கழிந்தது

சீவி ஒதுக்கிய முடிகளில்

பாதி நரைத்து போனது

போததற்கு ஆசனத்துளையில்

மூலக்குருத்தும் பருத்து வருகிறது

காரியம் கொஞ்சம் பிசகாயிற்று – ஆறதலுக்கு அவளில்லையல்லவா.

நினைவு போர்வையுள் புதைந்துகிடந்தாள்

அன்பானவள் சொல்லி காதல் வசனம் கேட்கலாம்

நினைக்கும்போது எவ்வளவு ஆறுதல்

நினைவிலோடி வியர்த்தாள் பௌபோஸ்”⁴

வயது 36-யை கடந்துவிட்ட போதிலும் அவளின் நினைவு என்னை வாட்டுகிறது. அதிகாலையில் எழுந்து பிரார்த்தனை செய்து, எழுந்து, மூக்கினை சிந்தி, பல்விளக்கி, முகம் கழுவி, முத்திரம் கழித்துவிட்டு முற்றத்தில் இருக்கிற முருங்கை மரத்தின் அடியில் உட்கார்ந்து, சீவிய பின் ஒதுங்கிய நரை முடிகளை கோதிவிட்டுக் கொண்டு யோசிக்கலானாள். பௌபோஸ் என்றும் 36 வயது இளைஞன். குதலித்த அவளை நினைத்தாலே எவ்வளவு ஆறுதல் கிடைக்கிறது. நினைவினுள் ஒன்றாகி போன என் காதலியை நினைக்கத்தான் முடிகிறது. அவள் சென்று விட்டாள். என்னை விட்டு சென்று விட்டாள் என்று காதலின் வருத்தத்தை விளக்குகிறார் கவிஞர்.

“வார்த்தைகள் கிடைக்காத தீவில்’ எ.அய்யப்பன் கூறும் மலையாள கவிதையில் வரும் காதல்.

“இது மானின் கால்கள்

ருசித்து அறிந்து கொள்

காதலின் வேகம்

என் னவென்று அறியும் வரை!

இன்று கண்ணாடி பார்க்கவில்லை

முடியில் தலை சாய்த்து கொள்
 உன் கண்களில் நான்
 நிறையும் வரை!
 உள்ளங்கையை காட்டு
 பிளவு பட்டும் தெளிவாகவும் காணப்படும்
 ரேகைகளில் - எதிர்காலத்தில்
 உன்னோடு இணைந்து
 நானிருப்பேனா என்று
 அறிந்து கொள்ளும் வரை”⁵

காதலியே காதல் எவ்வளவு வலிமையானது ஏன் எனில் நீயும் நானும் கொண்ட காதல் எப்படிப்பட்டது என்றால் உள்ளங்கையில் உள்ள ரேகைபோல அது எவ்வாறு மாறாதிருக்குமோ அது போலவும், நான் கண்ணாடி பார்ப்பதே இல்லை. ஏனெனில் உன்னில் என்னை காண்பது போலவும், மானின் கால்கள் எவ்வளவு வேகத்திற்கு சமமமோ அது போல நம் காதலின் வேகம் வலிமை அதைவிட உயர்ந்தது என்கிறார் கவிஞர் தமிழில் கே.வி.ஜெயரூர்.

“கெமிஸ்டரி வகுப்பைக் கட்டடித்துவிட்டு
 நிழல் மரங்கள் கடந்து
 அவள் வெயிலில் இறங்கினாள்
 காதலுக்கு ஒரு புதிய விதியை
 நல்கவே அவள் வெயிலில் நடந்தாள்
 பாடும் பிசாசில்
 பாரடைஸ் லாஸ்ட்டில்
 டிசைன் காமெடியில்
 மேனிபெஸ்டோவில் என
 எல்லா சிரு’டிகளுக்கும் ரசாயன ஒளிக்கீற்று
 பாடம் நடத்தும் ஆசிரியரின்
 கண்ணாடிக் குள்ளிருந்து கண்ணாடிக்கும்
 பார்வையிலும் உண்டு ஒரு தந்திரம்”⁶

பாடங்களை கட்டடித்துவிட்டு என்னை பார்க்க வரும் என் காதலி, பாடம் நடத்தும் ஆசிரியரைகூட தந்திரமாய் ஏமாற்றிவிட்டு கண்ணாடிப் பார்வையை ஒதுக்கி என்னை பார்ப்பவள் என் காதலி. அவள் பார்வை ரசாயனம் ஏற்படுத்தும் ஒளிக்கீற்றாய் பரவும். பாரடைஸ் லாஸ்ட்டு, டிசைன் காமெடி, மேனிபெஸ்டோ போன்ற காவியங்களில் எல்லாம் விட சிறந்தது என்கிறார் காதலி கொண்ட காதல் என்கிறார் கவிஞர்.

பூக்களும், காதலும்:

கோட்டயம் மாவட்ட மலையாள எர்ணாகுளம் மஹாராஜா கல்லூரியின் மலையாள மொழி துணை பேராசிரியராக பணியாற்றி வரும் எஸ்.ஜோசப் ‘செம்போத்தின் கூவலை வரைகிறேன்’ என்ற கவிதையில் காதல் குறித்தான வங்கிகளை சுட்டுகிறார்.

‘பூக்களுக்கு எதற்காகப் பெயர்கள்
 பூக்கள் என்று மட்டுமல்லாது

பூக்களிடையே காதலி
தேகடஸ்லாம்ய நிற்கிறாள்
இரண்டு நீலப் பூக்களால் அவள்
கண்ணிமைக்காமல் நோக்குகிறாள்
தேகமில்லாத காதலியர்
காதலரை நோக்குகின்றனர்
காதலியருக்கு எதற்காகப் பெயர்கள்
காதலியர் என்று மட்டுமல்லாது?"

பூக்களை காதலியோடு ஒப்பிடுகிறார். பூக்களுக்கு பலவகையான பெயர் அதனதன் நிற, வடிவமைப்புக்கு ஏற்றவாறு பெயர் அமைந்தது போல என் காதலியும் இரண்டு பூ போன்ற கண்களால் என்னை பார்ப்பது, பூவைப் போன்ற மெல்லிய பாவையானவளின் பார்வை பூவைவிடவும் மெல்லியது, மெல்லிய வடிவானவள் என்று கூறுகிறார் கவிஞர் நா. சந்திரசேகரன்.

அரபுக் கவிதைகளின் வழி அரபு இலக்கியம் படைப்புகள் தமிழுக்கு புதியவை அல்ல. ஆயிராட்டம் மட்டுமின்றி காதலையும் குறித்தான கவிதைகள் 'குரல் என்பது மொழியின் விடியல்' நிஸயார்கப்பானி (1932-1998) கூறும் கவிதை வழி தமிழில் மொழி பெயர்ப்பாளர் ரவிக்குமார் உரைப்பது,

‘துடுப்பே இல்லாமல், காதல் என்னும் கயில்
உனது வாழ்க்கை
கண்ணீர் புத்தகம்
நீருக்கும் நெருப்புக்கும் இடையில் - அது
சிறைப்பட்டு கிடக்கிறது.
அத்தனை வலிகாலும் - அத்தனை துயரத்திலும்
இரவு பகல் - காற்றடிக்கும் போதும் மழைக்காலத்திலும்
புயல் அடிக்கும் பொழுதானாலும்
காதல் -அதுதான் மகனே
தலைவிகளிலெல்லாம்-சிறந்தது!
உன் காதலி -அவளே உன் உலகம்”

காதல் எளிதில் அமைந்து விடுவது கிடையாது. இரவு பகலாக மாறும் போதும், காற்று-மழை-புயல் என மாறி மாறி சோதனை வரம் போதும், இருப்பின் ஓடம் கரை சேர முடியாதது போல, காதல் இன்றி காதலி இன்றி உலகம் அமைய முடியாது என்கிறார் கவிஞர் ரவிக்குமார் தமிழில்.

சாதித்ய அகாடாமியின் தலைவராய் திகழும் ‘விசுவநாத் பிரசாத் திவாரி’ இந்தி மொழிக் கவரும் திறனாய் வாளுகும் ஆவார். இவருடைய நூலான ‘வித்தாகிய நான்’ என்ற கவிதை நூலில் காதலையும் மரபுசார் வாழ்வன் சாயலாக வெளிப்படுத்தியுள்ளார் முனைவர் வெ.பத்மாவதி தமிழில் மொழிபெயர்த்துள்ளார்.

‘கருணை சக்கரமாய் கரகரக்கும்
அமைதி, இயந்திரமாய் கடகடக்கும்
இவ்வோட்டத்தில்
தூரத்திலேயே சோர்வும், நிசாசையும், விரக்தியும், நிரம்பிய
சிவப்பு தெரிகிறது

இச்சகர வியுகத்தில்
வீரத்திற்கு இடமேது
வனிதையரிடம் காதல் வயப்பட்டால்-பின்
அவரையன்றி எவரை ஏமாற்றுவது”

காதலியே உன்னிடம் மாட்புக் கொண்டால் நான் வீரமுள்ளவனாக இருந்தாலும் சரி, அமைதி, கருணை உள்ளவனாக நான் இருந்தாலும் சரி, காதலில் வயப்பட்டு விட்டால் நான் எல்லாவற்றையும் விட்டு உன்னிடம் ஏமாந்தவனாய் மாறிவிடுவேன் என்கிறார் கவிஞர்.

‘கடுங்குளிர் வாட்டும் கருத்த இரவுகளில் குடேற்றும்
உள்ளே என் உள்ளேயும் உள்ளே குடிகொண்ட
இதயத்துடிப்புகளை
கூட்டிற்கு வெளியே கொணரும்
கடும் புயல் தானே நீ
அலையலையாய் மோதிப் பாயும் நதி நீ
உன்னுடன் என் வாழ்க்கை பாறைகள் வருகின்றன
உனது சருமத்தின் ஸ்பரிசத்தோடு
படைப்பன் ஆசை முற்றுப் பெறுகிறது.
வாழ எனக்கு ஆசை
கசக்கும் மரணத்தை புசிக்கவும்
எனக்கு விருப்பம்”¹⁰

காதலியே உன் இதயத்துடிப்போடு என் இதயமும் துடிக்கும் புயலாய் நீ இருக்கிறாய். அலையாய் மோதும் நதியின் இரைச்சலை போல என் வாழ்வோடு கலந்திருக்கிறாய். உன்னுடன் வாழவும் முடியும் எனில் உன்னோடு சாவதும் எனக்கு விருப்பம் என்று காதலின் தன்மையினை உரைக்கிறார்.

காதலும்-காதல் தோல்வியும்:

சாகித்ய அகரிமொழி பரிசுபெற்ற அரிய மொழியின் மிக முக்கிய பெண் கவிஞரான பிரதீபா சத்பதி அவர்கள் எழுதிய ‘வசீகரிக்கும் தூசி’ என்னும் நூலில் காதலை கவிதையாக தந்துள்ளார் ஆசிரியர்.

‘அவர்களுக்கு எது தெரியச் செய்தது
நான் உன் காதலை பெற்றேன் என்று
எனக்குத் தெரியாது – யாரேனும் அறிவார்களா
இல்லையா என்று – ஆனால் எனக்கு தெரியும்
உன் காதலை பெறுவது என்றால்
வார்த்தைகள் அனைத்தையும்
இழக்க வேண்டுமென்று – அதன் அர்த்தங்களையும்
எனது காதல் சுமக்கும் இதயம் வீதிகளில் வீசி எறியப்படும்
உன்னுடைய காதலை பெறுவதன் அர்த்தம்
இனி எப்போதும் வார்த்தை இழந்து கிடப்பது”¹¹

என் இதயத்தில் பெற்ற உன் காதலை அவர்கள் எப்படி அறிந்தார்கள். அது எப்படியெனில் என் வார்த்தைகள் கூட பேச வராமல் திக்கி திணறி வருகிறேன். மூச்சு அடைத்து போகிறேன். என்னை பார்த்தவர்கள் இவன்

காதல் வசப்பட்டு விட்டான் என்று அறியும் இடம் நான் வார்த்தைகளற்ற ஜடமாய் மாறிப் போனேன் என்கிறார் தமிழில் மதுமிதா அவர்கள்.

‘இன்று இல்லங்கள்

இயந்திரப் பறவைகள் சலசலக்கும் ஒலியால்

உயிர்த்துடிப்பில்லா பசும் பிளாஸ்டிக் நிறைந்திருக்க

மரங்களாக அலங்கரிக்கப்பட்டிருக்க

எதிர்பார்ப்புகளுடன் இயங்கும் உலகில்

அன்பிற்கான இடம் எங்கே இருக்கிறது’¹²

என்றும் வினா எழுப்புகிறார்.

“இயலாத காரியமாயிருக்கிறது

பொருள்களைத் தூக்கி எறிவது

சிப்பியைக் கூட முத்தை எடுத்தபின்பும்

விட்டெறிய இயலவில்லை

பழத்தைக் கூட கிளைகளிலிருந்து பறிக்க இயலவில்லை

அதை எறிவதற்கு சரியான இடமுண்டு

அதனாலேயே மாங்கொட்டையும் குப்பைத்

தொட்டியிலேயே போடப்படுகிறது

வேறெங்குமில்லாது

ஆனால்

நீ எனக்கு அளித்தாய்

உறைந்த உணர்வாய்

உன் இதயத்தில் குளிர்ச்சியை விட்டெறிந்தாய்

என்னைச் சாலையின் ஓரத்தில்

எவனும் தன் எதிரியைக் கூட

இவ்விதம் விட்டெறியமாட்டான்”¹³

சிப்பியைக் கூட முத்து எடுத்தபின் எறிய மனம் வரவில்லை. சாப்பிட்டு முடித்து பழத்தின் கொட்டையை கூட தூக்கி எறிய மனமில்லை. ஆனால் நீ என்னை நேசித்து உன் இதயத்தில் இடமளித்து விட்டு என்னை சாலையோரத்தில் தூக்கி எறிந்து விட்டாயே. எதிரியை கூட யாரும் அனாதையாய் விட்டு விட்டு செல்வதில்லை என்று காதலின் தோல்வியை முறித்து மனம் புலம்புவதாக கூறுகிறார்.

முடிவுரை

காதல் வந்துவிட்டால் ஒருவனுக்கு ஒன்றும் விளங்காது. பசிக்காது, தூக்கம் வராது, இதற்கு மேல் எப்போதும் கனவுலகிலே மிதப்பது போன்ற தோற்றம் என்கிறார் ந. முத்துக்குமார். இதனை அடியொற்றியே மொழிபெயர்ப்புக் கவிதை மலையாள கவிதைகளான குஞ்சுண்ணி கவிதையில் மொழிப்பெயர்ப்பினை காணும்போது இரண்டு மொழிக்களுக்கு உள்ள காதல் கவிதையினை மொழிப்பெயர்ப்பாளர் தரும் தனித்திறனை அறியலாம். சாகித்திய அகடாமி பரிசு பெற்ற மலையாள கவிஞரான ஐயப்ப பணிக்கரின் கவிதைகள் காதல் உலாவிருது தெரிகிறது. இவ்உலகையே மறந்து என்னுள் இருக்கும் சோகங்களையும் மறந்து, தலை முதல் கால் நுனி வரை உன் நினைவிலே உறங்கி போவேன் என்பதாக காதலியின் நினைவாக கூறுகிறார் கவிஞர். அண்மைக்கால மலையாள கவிதைகளாவன ‘மிளகுக் கொடிகள்’ கேரளாவின் அற்புத இயற்கை சூழல் கலாச்சார ஆணி வேரில் அமர்ந்து நிமிர்ந்து நிற்கும் கற்பனை வளம் போன்றவை இடம் பெறுவதோடு அல்லாமல் காதலும் இடம் பெறுகிறது. வெவ்வேறு மொழி ஆனாலும் காதல் என்ற கவிதையில் கற்பனைத்திறன் கொண்டு

மொழிபெயர்ப்பு செய்து கொடுக்கும் கவிஞர்களின் தனித்தன்மையை அறியமுடிகிறது. கவிதையில் மொழிபெயர்ப்பு இருப்பினும் மொழிநடை இயல்பானதாக உள்ளது மொழிப்பெயர்ப்பில் தக்க சொற்களைப் பயன்படுத்தியுள்ளதைக் காணலாம். மொழிப்பெயர்ப்பு கவிதையில் சொற்கள் முதன்மையானவை அல்ல அவை உணர்த்தும் பொருளே முதன்மையானது.

அடிக்குறிப்புகள்

- [1] இக்கால இலக்கியங்களில் சமுதாய பிரதிபலிப்பு, ப.265.
- [2] குஞ்சுண்ணி கவிதைகள், ப.19.
- [3] மேலது, ப.19.
- [4] நீல பத்மநாபன், ஐயப்பப் பணிக்கரின் கவிதைகள், ப.49.
- [5] வி.எஸ்.அனில்குமார், பாரதிபுத்திரன், மிளகுக்கொடிகள், ப.60.
- [6] எ.அய்யப்பன், வார்த்தைகள் கிடைக்காத தீவில், ப.29.
- [7] மேலது, ப.31.
- [8] எஸ்.ஜோசப், செம்போத்தின் கூவலை வரைகிறேன், ப.23.
- [9] ரவிக்குமார், குரல் என்பது மொழியின் விடியல், ப.14.
- [10] வெ.பத்மாகவதி, வித்தாகிய நான், ப.23.
- [11] மேலது, ப.55.
- [12] பிரதிபா சத்பதி, வசிகரிக்கும் தூசி, ப.16.
- [13] மேலது, ப.72.